

Jubileumprogramma

Kerk en Vrede 85 jaar “Onder Ogen”

De vereniging Kerk en Vrede werd tijdens een openbare vergadering op 8 oktober 1924 opgericht. Rond die datum ligt begin oktober 2009 dan ook het zwaartepunt van de jubileumactiviteiten, maar omdat we een aantal jubileumuitgaven graag al tijdens de Vredesweek eind september onder ogen willen brengen van gemeenten en parochies, begint het hoofdprogramma van ons jubileum al een maand eerder.

zaterdag 5 september, Doopsgezinde Kerk Haarlem

Algemene Ledenvergadering en presentatie nieuwe vredesliederenbundel

In de Doopsgezinde Kerk van Haarlem hangt in september een tentoonstelling rond Guernica. Een gebeurtenis die, uitgebeeld in het beroemde schilderij van Picasso, de gruwelijkheden van de oorlog onder ogen bracht van de hele toenmalige wereld. En nog steeds vormt dit schilderij één van de meest bekende aanklachten tegen de oorlog en een schreeuw om vrede. Een toepasselijke omgeving om onze Algemene Ledenvergadering te houden en om onze nieuwe vredesliederenbundel (zie het stukje rechts hiernaast) te presenteren. Na het succes van vorig jaar heeft het bestuur besloten om de jaarvergadering van onze vereniging elk jaar één of twee weken vóór het begin van de Vredesweek te houden, zodat we elkaar tot inspiratie en motivatie kunnen zijn. U kunt u alvast aanmelden voor deze vergadering en u ontvangt in de loop van augustus de stukken.

vrijdag 11 september - zaterdag 10 oktober, Oranjekerk Amsterdam

Tentoonstelling “Vrede Onder Ogen”

Om Vrede Onder Ogen te brengen, moet het zichtbaar gemaakt moet worden. Verbeelden in verf, in hout of in metaal. Samen met de Oranjekerk in Amsterdam, die vorig jaar het initiatief nam voor de tentoonstelling ‘Nonverbaal’, organiseren we als Kerk en Vrede dit jaar de tentoonstelling ‘Vrede Onder Ogen’. In brede kring (en ook bij deze) zijn oproepen gedaan aan theologen om kunstwerken te maken en in te sturen voor deze tentoonstelling, die één week voor de Vredesweek wordt geopend en één week na ons jubileumcongres wordt gesloten. Op zaterdag 10 oktober zal de Kerk en Vrede prijs worden uitgereikt. U bent hierbij van harte welkom. Het is het idee dat de tentoonstelling daarna nog door het land gaat. Misschien kunt u uw gemeente of parochie tot iets dergelijks verleiden.

zaterdag 3 oktober, De Rode Hoed Amsterdam

Jubileumconferentie

“Afghanistan tussen droom en daad

- wetten en praktische bezwaren”

Het Nederlandse leger is al acht jaar lang en met een omvangrijke inzet actief betrokken bij zware gevechtshandelingen in Afghanistan waarbij 18 Nederlandse militairen en vele honderden Afghanen zijn omgekomen. Het heeft alle eigenschappen van een oorlog, maar mag vooral niet zo heten. Het gaat om opbouw of wederopbouw. Om ontwikkelingswerkers met een geweer. Tijdens deze conferentie zullen we in drie blokken evenzoveel vragen voorleggen aan verschillende betrokkenen:

- de spanning tussen *hun* ontwikkeling en *onze* veiligheid: hoe verhouden die doelen zich?
 - media, propaganda en beeldvorming: hoe kunnen we ons daar weerbaar tegen maken?
 - werken aan verzoening in Afghanistan: wat gebeurt er al en hoe kunnen we dat steunen?
- In augustus ontvangt u een gedetailleerd programma, maar reserveer nu deze dag alvast.

En wat kunt u doen?

Natuurlijk hopen we dat u zich via de website (waar ook meer informatie is te vinden), per e-mail of met de bijgevoegde retourbon alvast aanmeldt voor de verschillende (jubileum)-activiteiten of de verschillende publicaties bestelt. Maar misschien is het ook een idee om anderen in uw omgeving op dit aanbod te wijzen en hen bijvoorbeeld voor te stellen om mee te gaan. Of om één van onze publicaties aan iemand in uw omgeving cadeau te doen. Zo helpt u ons om ons werk ook bij anderen onder ogen te brengen.

Breng het Kerk en Vrede werk onder ogen van uw gemeente of parochie

Naast wat mond-op-mond reclame in uw directe omgeving, zou u het werk van Kerk en Vrede ook onder ogen van uw kerkelijke gemeente of parochie kunnen brengen. Op de voorpagina van deze ledenbrief wezen we u al op de speciale editie van de Vredesspiraal die rond de Pinksterdagen zal verschijnen en waarvan u een aantal exemplaren voor uw kerkelijke kring zou kunnen bestellen. Een andere mogelijkheid is dat u vraagt of er een stukje over Kerk en Vrede in uw kerkblad zou kunnen verschijnen. We hebben een aantal artikelen met verschillende lengtes klaarliggen die u eventueel kunt aanpassen. En dat het wel een leuk idee zou zijn om uw parochie of kerkelijke gemeente te suggeren om met name voor de Vredesweek de regenboogkleurige VREDE-vlag en de liedbundel aan te schaffen had u zelf inmiddels ook al bedacht. Maar we hebben nog wel wat suggesties.

Vrede in kinderoogen

Dit jaar valt het eind van de Ramadan samen met het begin van de Vredesweek. Voor de stichting Islam en Dialoog en de vereniging Kerk en Vrede aanleiding om deze periodes met elkaar te verbinden. We stellen u voor om kinderen van de bovenbouw van de basisschool tijdens de eerste weken van september te vragen om in een tekening hun voorstelling van 'vrede' te verbeelden. Die tekeningen kunnen vervolgens tijdens de Vredesweek worden tentoongesteld in het gemeentehuis, wijk- of dorpscentrum. Of u kunt ze scannen en via een powerpoint presentatie in een bijeenkomst of viering vertonen. Om binnen een bijeenkomst nog meer de jeugd erbij te betrekken, en de ouderen te ontroeren of na te laten denken, kan een groepje kinderen hun tekening komen toelichten. Succes verzekerd.

Ook zou u deze lokale actie kunnen verbinden met de landelijke tentoonstelling Vrede Onder Ogen in de Oranjekerk (zie middenblad). Bijvoorbeeld door een deel van die landelijke tentoonstelling na 10 oktober enkele weken in uw kerkgebouw te exposeren.

Jubileumgift

In deze brief hebben we een hoop activiteiten geschetst waarmee we onze 85-jarige inzet voor de vrede zichtbaar, hoorbaar en tastbaar willen maken en waarvan we hopen dat deze mensen binnen kerk en vredesbeweging zal inspireren. Om al deze activiteiten te kunnen bekostigen, hebben we een aantal fondsen om een bijdrage gevraagd. Daarnaast blijft natuurlijk een 'eigen financiële bijdrage' nodig waarvoor we met een gerust hart een beroep op u doen. U treft bij deze brief, naast de gebruikelijke acceptgiro voor uw ledenbijdrage, dan ook een tweede acceptgiro aan die bedoeld is voor uw jubileumgift.

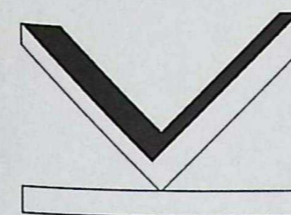
Ledenbijdrage

En natuurlijk is ook uw jaarlijkse ledenbijdrage van harte welkom. Want het 'normale' werk gaat ook dit jaar gewoon door. Alleen dankzij uw trouwe financiële steun kunnen we al deze geplande activiteiten uitvoeren. Zoals bekend is de minimale jaarlijkse bijdrage € 40. Voor mensen met een klein inkomen en voor jongeren (tot 30 jaar) geldt een minimum bijdrage van € 15. Deze tegemoetkoming aan mensen met een kleinere beurs hopen we te kunnen financieren doordat andere leden bereid zijn om iets meer bij te dragen dan het gevraagde minimum. Zo'n hogere bijdrage is bijzonder welkom. Uw contributie aan Kerk en Vrede is aftrekbaar van de belasting.

Wij wensen u vrede en alle goeds,

Wies Houweling
voorzitter

Jan Schaake
algemeen secretaris

Kerk en Vrede

1924-2009

85 jaar

“Onder Ogen”

Kerk en Vrede is aangesloten bij de International Fellowship of Reconciliation

Postbus 1528
3500 BM Utrecht
Obrechtstraat 43
3572 EC Utrecht
tel. 030-2316666
fax 030-2714759
info@kerkenvrede.nl
www.kerkenvrede.nl
Postbank 435382

LEDENBRIEF

VOORJAAR 2009

Waardevolle mensen,

Het jaar 2009 is door de Verenigde Naties uitgeroepen tot Internationaal Verzoeningsjaar. Voor Kerk en Vrede is het weer een jubileumjaar. 85 jaar inmiddels. Niet echt een kroonjaar, maar we gaan er wel aandacht aan besteden. Zo'n jubileum vormt altijd weer een goede gelegenheid om met elkaar terug te blikken en vanuit die terugblik te kijken naar de situatie van vandaag en lijnen te trekken naar de toekomst. Of, om het iets minder vrijblijvend te maken: ons verleden onder ogen te zien, te zien wat vandaag de dag onder onze ogen gebeurt en aldoende de toekomst onder ogen te komen en met vertrouwen tegemoet te treden. U raadt het al. Het woordenpaar “Onder Ogen” vormt de rode draad door onze jubileumactiviteiten dit jaar en met dat ‘onder ogen’ willen we ook meteen duidelijk maken dat je niet al te gemakkelijk van ‘verzoening’ kunt spreken of het maar eventjes kunt doen. Daar komt een hoop zelfkennis, analyse van de werkelijkheid en ontmoeting bij kijken. We hebben dit jaar dan ook een hoop op stapel staan en in deze brief willen we u niet alleen vertellen waar wij al mee bezig zijn, maar ook een beroep op u doen.

Vredeswerk binnen de kerken

Ons jubileumjaar moet niet enkel een ‘feestje’ voor onszelf zijn. We willen er graag ook de ogen van de kerken op vestigen. Het thema ‘vrede’ is er een beetje uitgeraakt bij de kerken. Het wordt al snel gekoppeld aan ingewikkelde politieke analyses en verhitte debatten. Toch herkennen we dat velen binnen de kerken graag het verlangen naar vrede zouden willen uitdrukken. De vorig jaar door ons georganiseerde campagne om grote regenboogkleurige VREDE-vlaggen binnen en buiten de kerken op te hangen, was een groot succes en daar gaan we ook mee door. De tentoonstelling ‘Vrede Onder Ogen’ vormt hiervan een goed voorbeeld evenals de door ons te presenteren nieuwe bundel met Vredesliederen. Het geeft uitdrukking aan een diep en breed gedeeld verlangen naar vrede. Maar we willen de kerken ook graag inhoudelijk materiaal en werkvormen aanreiken om dat verlangen hoofd, hart en handen te geven. Op 4 maart jl. organiseerden we samen met IKV Pax Christi en de Protestantse Kerk in Nederland een symposium over Vredesethiek en we zijn bezig om met de Raad van Kerken in Nederland later in het jaar een vervolg hierop te organiseren. Voor parochies en gemeenten zullen we eind mei een speciale editie van de Vredesspiraal uitbrengen, waarin aan een breder publiek wordt uitgelegd wat Kerk en Vrede is, doet en zou willen. We kunnen uw hulp heel goed gebruiken in het verspreiden van deze speciale Vredesspiraal in uw eigen (kerkelijke) kring.

Vrede en verzoening in Europa

Kerk en Vrede is niet de enige organisatie die dit jaar een jubileum viert. Begin deze maand vierde de NAVO haar 60-jarig bestaan. Kerk en Vrede was mede-initiatienemer van de Nederlandse coalitie ‘Stop de NAVO’ die dit eigenlijk wel lang genoeg vond en via onze Franse en Duitse zusterorganisaties binnen de International Fellowship of Reconciliation waren we betrokken bij de verschillende vredesacties rond de NAVO-top in Straatsburg, de stad die symbool staat voor de Frans-Duitse verzoening. Aan het eind van deze maand vindt een mede door Kerk en Vrede georganiseerde IFOR-conferentie plaats in Polen over de vraag of we nu, 20 jaar na de val van de Muur, kunnen spreken over verzoening tussen Oost en West. Voelt de bevolking van het voormalige Oostblok zich inmiddels door ons als volwaardig Europeaan erkend of toch een beetje als tweederangs? En hoe zit het eigenlijk met de oplopende spanningen rond de olie- en gastoevoer uit Rusland. Over de NAVO, de blijvende verdeeldheid in het Europese Huis en wat daaraan te doen heeft Kerk en Vrede aan brochure opgesteld die in Polen besproken zal worden en die we daarna (bijvoorbeeld in het kader van de Europese verkiezingen op 4 juni) graag in uw kring komen toelichten.

Oorlogvoering Onder Ogen

Vorig jaar hield Wim Klinkert zijn installatierede als hoogleraar militaire geschiedenis aan de universiteit van Amsterdam, waarbij hij de stelling poneerde, "dat het dominante en voor de meeste Nederlanders aantrekkelijke zelfbeeld van een staat zonder militaire traditie een enigszins vertekende indruk van de Nederlandse geschiedenis oplevert omdat Nederland, wel degelijk een militair verleden heeft." Deze tegenstelling tussen beeld en werkelijkheid lijkt er mede schuldig aan te zijn dat met name de Nederlandse politiek grote moeite heeft om verantwoording af te leggen over de oorlogen in het verleden. Over de noodzaak om als land je eigen militaire verleden onder ogen te komen, organiseert Kerk en Vrede in het kader van haar jubileum twee bijeenkomsten.

Maandagavond 20 april, Nijmegen: Nederland en het Irak-conflict

Een debat met Kamerleden en wetenschappers over de betrokkenheid van Nederland bij de Irak-oorlog. Niet alleen over de steun die er destijds aan gegeven werd en het nu eindelijk gestarte onderzoek hiernaar, maar ook over welke lessen hieruit getrokken zouden moeten worden en hoe we onze verantwoordelijkheid kunnen nemen aan dit mede door ons ontworpen land.

Georganiseerd in samenwerking met een aantal studentenverenigingen en politieke jongerenorganisaties in het LUX-theater, Mariënborg 60, Nijmegen. Aanvang 19.30 uur.

Zaterdag 28 juni, Den Haag Gedane zaken nemen een keer

De 'politie acties' in Indonesië slepen we al zestig jaar met ons mee. Het is te ver in tijd en ruimte of juist te dichtbij qua betrokkenheid. Je geschiedenis niet kennen is haar herhalen. Wat we hadden kunnen leren van dit verleden, hebben we niet geleerd. Zonder terughoudendheid zijn telkens weer jonge mensen oorlogen in gestuurd. Dat besef helder hebben in het publieke geheugen kan de ruimte van politici inperken om ons telkens maar weer oorlogen in te rommelen. Het kan ook voorkomen dat we militairen verantwoordelijk stellen als het niet 'naar onze zin' verloopt.

Een SamenWijzerdag met inleidingen van Stef Scagliola, auteur van "Last van de Oorlog", en Christ Klep, onderzoeker van de nasleep van Somalië, Rwanda en Srebrenica, op de Veteranendag in de Boskantkapel (Korte Koediefstraat 25, Den Haag), van 11.00 tot 15.00 uur.

Jubileumprogramma

Kerk en Vrede 85 jaar "Onder Ogen"

De vereniging Kerk en Vrede werd tijdens een openbare vergadering op 8 oktober 1924 opgericht. Rond die datum ligt begin oktober 2009 dan ook het zwaartepunt van de jubileumactiviteiten, maar omdat we een aantal jubileumuitgaven graag al tijdens de Vredesweek eind september onder ogen willen brengen van gemeenten en parochies, begint het hoofdprogramma van ons jubileum al een maand eerder.

zaterdag 5 september, Doopsgezinde Kerk Haarlem

Algemene Ledenvergadering en presentatie nieuwe vredesliederenbundel

In de Doopsgezinde Kerk van Haarlem hangt in september een tentoonstelling rond Guernica. Een gebeurtenis die, uitgebeeld in het beroemde schilderij van Picasso, de gruwelijkheden van de oorlog onder ogen bracht van de hele toenmalige wereld. En nog steeds vormt dit schilderij één van de meest bekende aanklachten tegen de oorlog en een schreeuw om vrede. Een toepasselijke omgeving om onze Algemene Ledenvergadering te houden en om onze nieuwe vredesliederenbundel (zie het stukje rechts hiernaast) te presenteren. Na het succes van vorig jaar heeft het bestuur besloten om de jaarvergadering van onze vereniging elk jaar één of twee weken vóór het begin van de Vredesweek te houden, zodat we elkaar tot inspiratie en motivatie kunnen zijn. U kunt u alvast aanmelden voor deze vergadering en u ontvangt in de loop van augustus de stukken.

vrijdag 11 september - zaterdag 10 oktober, Oranjekerk Amsterdam

Tentoonstelling "Vrede Onder Ogen"

Om Vrede Onder Ogen te brengen, moet het zichtbaar gemaakt moet worden. Verbeelden in verf, in hout of in metaal. Samen met de Oranjekerk in Amsterdam, die vorig jaar het initiatief nam voor de tentoonstelling 'Nonverbaal', organiseren we als Kerk en Vrede dit jaar de tentoonstelling 'Vrede Onder Ogen'. In brede kring (en ook bij deze) zijn oproepen gedaan aan theologen om kunstwerken te maken en in te sturen voor deze tentoonstelling, die één week voor de Vredesweek wordt geopend en één week na ons jubileumcongres wordt gesloten. Op zaterdag 10 oktober zal de Kerk en Vrede prijs worden uitgereikt. U bent hierbij van harte welkom. Het is het idee dat de tentoonstelling daarna nog door het land gaat. Misschien kunt u uw gemeente of parochie tot iets dergelijks verleiden.

zaterdag 3 oktober, De Rode Hoed Amsterdam

Jubileumconferentie

"Afghanistan tussen droom en daad - wetten en praktische bezwaren"

Het Nederlandse leger is al acht jaar lang en met een omvangrijke inzet actief betrokken bij zware gevechtshandelingen in Afghanistan waarbij 18 Nederlandse militairen en vele honderden Afghanen zijn omgekomen. Het heeft alle eigenschappen van een oorlog, maar mag vooral niet zo heten. Het gaat om opbouw of wederopbouw. Om ontwikkelingswerkers met een geweer. Tijdens deze conferentie zullen we in drie blokken evenzoveel vragen voorleggen aan verschillende betrokkenen:

- de spanning tussen *hun* ontwikkeling en *onze* veiligheid: hoe verhouden die doelen zich?
 - media, propaganda en beeldvorming: hoe kunnen we ons daar weerbaar tegen maken?
 - werken aan verzoening in Afghanistan: wat gebeurt er al en hoe kunnen we dat steunen?
- In augustus ontvangt u een gedetailleerd programma, maar reserveer nu deze dag alvast.

Vredesmateriaal Onder Ogen

Het verlangen naar vrede binnen de kerken hoofd, hart en handen te geven, is in feite de vraag hoe de kerk vredesgemeente kan zijn. In de late jaren '80 en de vroege jaren '90 van de vorige eeuw vormden de kerken in de voormalige DDR een belangrijke inspiratiebron. Vanuit een gezamenlijk lezen, bidden en zingen de straat op gaan en je teweer stellen tegen alle geweld. Tijdens de Golfoorlog vond dit voorbeeld navolging in onder andere de Mozes-en-Aäronkerk en de Janskerk in Utrecht. Geen diepgewrochte of gepolariseerde discussies, maar kracht vinden in de liturgie en je mede van daaruit verweren tegen de leugens en het verhaal dat het geweld zou moeten rechtvaardigen. Om de gemeente of parochie, maar ook andere groepen of u persoonlijk te sterken en weerbaar te maken brengt Kerk en Vrede in tijdens haar jubileum twee boekwerkjes uit.

Liedbundel Kerk en Vrede

Ter gelegenheid van het 85-jarig bestaan van Kerk en Vrede stelt Jan Marten de Vries een bundel samen met 25 vredesliederen. Voor het eerst sinds de bundel vredes- en demonstratielieder van Nelly Koetsier uit 1983. Een praktische verzameling. Niet alleen liederen uit eigen land, maar ook van (ver) daarbuiten. Met uiteenlopende muzikale zettingen, stijlen en gebruikssuggesties. Kortom: een boek om te zingen en te spelen. Voor binnen de kerk en daarbuiten.

De liedbundel kan nu al besteld worden; begin september (dus nog voor de Vredesavond) is het boek beschikbaar. Het gaat € 9,75 kosten.

Jubileumboek

over oorlogspropaganda

Ook aanhangers van de vredesbeweging blijken soms gevoelig voor de argumenten waarmee de inzet van geweldsmiddelen wordt verdedigd. Achteraf moeten ze dan vaststellen toch weer gezwicht te zijn voor beeldvorming en propaganda. Over de vraag hoe die 'overredingsprocessen' werken en hoe we ons daar weerbaar tegen kunnen maken, schreef de Theologische Werkgroep van Kerk en Vrede een boek. Omdat in het huidige tijdsgewricht juist (televisie)beelden een belangrijke rol spelen, zal bij het boek een DVD worden gevoegd.

Het zal op de jubileumbijeenkomst van 3 oktober gepresenteerd worden maar kan nu al worden besteld. Inclusief DVD kost dit boek € 13,50.